

Текст для магистратуры (профильный)

Hovorový jazyk hovorová čeština jako lingvistický pojem a termín označující jednu z realizačních forem národního jazyka nebo jeden ze stylů řeči vznikl a začal se užívat u nás v 30. letech našeho století. O jeho konstituování se zasloužil B. Havránek. Vyjádřil se v tom smyslu, že hovorová čeština je funkční vrstva spisovného jazyka, jejímž úkolem je sloužit běžnému hovoru denního života. Později, po druhé světové válce, došel k závěru, že hovorová čeština se sbližuje s češtinou obecnou, ale přesto ji nikdy nekladl mimo oblast spisovnosti.

J. Bělič charakterizoval hovorovou češtinu jako mluvenou formu češtiny spisovné, a konstatoval, že hovorová čeština tvoří mezistupen mezi vlastním spisovným jazykem a interdialektem obecnou češtinou.

Chápeme-li hovorovou češtinu jako mluvenou formu spisovného jazyka, pak by nespisovné, tj. nekodifikované jevy do ní patřit neměly. Že se do ní v různé míře zarnují, vyplývá z toho, že pod pojmem hovorový jazyk se myslí dvě různé věci hovorová vrstva prostředků spisovného jazyka, hovorová forma jazykových projevů. Hovorová vrstva prostředků spisovného jazyka nemůže obsahovat jevy nespisovné, kdežto tzv. hovorové projevy v jisté míře takové nespisovné, ale obecně rozšířené, uzuální prvky obsahovat mohou.

V bohemistice někdy dochází k oslabování role spisovného jazyka a zejména jeho hovorové formy někteří lingvisté zastávají názor, že spisovná čeština není jediným centrálním strukturním útvarem českého národního jazyka, za druhý centrální útvar pokládají češtinu obecnou.